

Qorannoo Irratti Hirmachuuf Eeyyemamaa ta'uu

Qo'annoo qorannoo irratti akka hirmaattu gaafatamaa jirta. Walii galuu keessan dura qorannoo fi qo'annoo gabaabduun isiniif kennamuu qaba. Cuunfaan kun sababoota isin qorannichatti makamuuf barbaaddan yookiin hin barbaaddan ta'u keessan hubachuuf isin gargaaruuf odeeffannoowwan ijoo qabaachuu qaba.

Walii galuu keessanii dura qorataan waantota inni isin'tti himuu qabu:

- (i) Kaayyoo isaa, hojimaata isaa, fi yeroo qorannichaa;
- (ii) Hojimaata yaalii ta'e kamiyyuu;
- (iii) Bala sababa qabeessa ta'ee tilmaamamuu danda'u kamiyyuu, miira namaatti hin tolle, fi faayidaa qorannichaa;
- (iv) Hojimaata yookiin yaali filannoo faayidaa qabaachuu danda'u kamiyyuu;
- (v) Iccitiin akkamitti akka eegamu; fi
- (vi) Gaaffii, komii, fi miidhaan qaamaa yoo jiraate eenyuun akka qunnamu,

Bakka barbaachisaa ta'etti qorataan sun waanta inni itti fufee dubbachuu qabu:

- (i) Yoo miidhaan irra ga'eera ta'e beenyaa yookiin yaala fayyaa jiru kamiyyuu;
- (ii) Balaawwan utuu hin eegamiin uumamuu danda'an;
- (iii) Haalawwan qorataan hirmaannaa kee itti dhaabuu danda'u;
- (iv) Baasii dabalataa isiniif ba'u kamiyyuu;
- (v) Hirmaannaa keessan dhiisuuf yoo murteessitan maal akka ta'u danda'u;
- (vi) Waa'ee argannoowwan haaraa isin irratti hirmaachuuf fedhii qabdan irratti dhiibbaa uumuu danda'an yoom akka isin'tti himamu;
- (vii) Qorannoo sana keessatti namoonni meeqa ta'u; fi
- (viii) Akkamitti odeeffannoo yaalaa keessan qorannichaaf isin fayyadamuuf eeyyamuu akka qabdan.

Qorannoo kana irratti hirmaachuun kee fedhiidhaan kan raawwatamu waan ta'eef, yoo hirmaachuu didde yookiin dhaabuuf murteessite hin adabamtu yookiin faayidaa hin dhabdu. Sanada kana mallatteessuu jechuun qorannoon fi qo'anno, odeeffannoo armaan olii afaaniin isiniif ibsame dabalatee, akkasumas fedhii keessaniin hirmaachuuf walii galte raawwachu jechuu dha.. Hirmaachuuf yoo walii galte, waraabbii sanada kanaa mallattaa'ee fi qorannoon gabaabduu afaan Ingiliffaatiin barreeffamaan isiniif kennamuu qaba.

Gaaffiiwwan?

Waa'ee qorannoo kanaa gaaffii, komii, miidhaa, yookiin yaaddoo yoo qabaattan, lakkoofsa bilbilaa qo'annoo barreeffamaa keessatti argamu fayyadamuun qorataa qunnamuu dandeessu. Mirga akka hirmaataa qorannootti qabdan ilaalchisee gaaffii yoo qabaattan, yookiin gaaffii, komii yookiin yaada Qorataa waliin mari'achuu hin barbaanne yoo qabaattan, maaloo lakkoofsa bilbilaa yookiin teessoo imeelii qo'annoo barreeffamaa keessatti argamu fayyadamuun Dhaabbilee Waajjira Boordii Gamaaggama qunnamaa.

Maqaa Hirmaataa

Mallattoo Hirmaataa

Guyyaa

Qo’annoo qorannoo kanaaf adeemsa walii galtee ture keessatti afaan hiikaa akkan ture nan mirkaneessa. Afaan hirmaataa fi Afaan Ingiliffaii gidduutti hiika kennuudhaaf gahumsa fi dandeettii barbaachisu qabaachuu koo nan mirkaneessa. Unka kana mallatteessuun, hanga dandeettii kootti, waljijjiirraa qorataa eeyyama argatee fi hirmaataa gidduutti taasifameef hiika guutuu fi guutuu ta’e akkan kenne nan mirkaneessa.

Maqaa Turjubaana

Mallattoo Nama Hiikuu

Guyyaa